

Raadsvoorstel

Onderwerp Realisatie van een batterij aan de Duinkerkenstraat
Telnr. 14 050 Bijlagen 0

Registratienummer 58045-2025
Classificatie ☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder **Broeksma en Wijnja**

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: ☒ Maand 7 Jaar 2025
Raad LTA nee: ☐ Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. tot het aanschaffen van een batterij aan de Duinkerkenstraat 45 ten behoeve van het beter benutten van de zelf opgewekte energie en het faciliteren van verdere uitbreiding van het elektrisch wagenpark;
- II. de totale kosten hiervan te bepalen op € 1.150.000;
- III. hiertoe een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.081.000,--;
- IV. dit uitvoeringskrediet te dekken uit:
voor € 431.000,- uit de in de Begroting 2023 beschikbaar gestelde intensiveringsmiddelen voor de batterij en deze te storten in de beklemde reserve kapitaallasten en voor € 650.000,-- uit het programma Leefomgeving & Veiligheid;
- V. de jaarlijkse structurele kapitaallasten van € 126.000,-- voor een bedrag van € 50.000,-- te dekken uit bovengenoemde storting in de beklemde reserve en voor € 76.000,-- uit het deelprogramma Kwaliteit Leefomgeving;
- VI. De gemaakte kosten van vooronderzoek en aanpassing van de hoofdverdeler van € 69.000,-- te dekken uit de in de Begroting 2023 beschikbaar gestelde intensiveringsmiddelen voor de batterij;
- VII. de afschrijvingstermijn van de batterij te bepalen op 10 jaar en deze afschrijvingstermijn op te nemen in de volgende actualisatie van de Financiële Verordening van de gemeente Groningen;
- VIII. De gemeentebegroting 2025 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Voor de operationele bedrijfsvoering is door de gemeenteraad geld vrijgemaakt om een batterij bij onze vestiging aan de Duinkerkenstraat 45 te realiseren.

De voorstudie heeft aangegeven dat met de huidige netaansluiting en het dak vol zonnepanelen, een batterij met een vermogen van 1 MW en een capaciteit van 2 MWh een passende dimensionering zou zijn om het groeiende aantal elektrische voertuigen van elektriciteit te kunnen voorzien. Een zwaardere netaansluiting kan daardoor een aantal jaar worden uitgesteld. Dit voorkomt op korte termijn de stagnatie van elektrificatie van ons wagenpark, omdat door netcongestie er voorlopig geen vergroting van het geleverde vermogen in het gebied van de Duinkerkenstraat mogelijk is. Ook verkleint dit de aanspraak die de gemeente maakt op de nu schaarse netcapaciteit, waardoor andere grootverbruikers eerder geholpen worden.

Het oorspronkelijke projectbudget wordt aangevuld met € 76.000,-- materieelbudget van Stadsbeheer om de dekking van dit formaat batterij mogelijk te maken.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Eind 2022 is € 500.000,-- door uw raad ter beschikking gesteld als projectbudget om een batterij bij onze vestiging aan de Duinkerkenstraat 45 te realiseren. Dit staat in de begroting van 2023.

Dit was naar aanleiding van de beginnende netcongestie in andere delen van het land en de verwachting dat dit ook Groningen niet gespaard zou blijven. Door in een vroeg stadium hierop te acteren zouden we de gevolgen van netcongestie een stuk kunnen verzachten. Één van de acties was het opzetten van Groningen Stroomt Door (GSD); het samenwerken op bedrijventerreinen om het bestaande net zo efficiënt mogelijk te gebruiken.

In aanvulling op de eerste resultaten van GSD, willen we als gemeente proactief al een stukje van de oplossing neerzetten. Ook is het zeer waardevol om in een vroeg stadium ervaring op te doen met het werken met energieopslag met behulp van een batterij. Dit heeft een positieve uitstraling naar onze bedrijven en inwoners.

De doelen voor dit project zijn dan ook als volgt gesteld:

- Netcongestie aanpakken door zelf het net minder te belasten;
- Besparen in kosten op het verzwaren van de netaansluiting;
- Het goede voorbeeld geven;
- Ervaring opdoen.

Daarnaast zal de haalbaarheid worden onderzocht om:

- Samen met andere bedrijven de batterij te gebruiken;
- De laadfaciliteiten direct aan de batterij te koppelen.

Kader

- De gemeente heeft een verduurzamingsopgave voor de eigen gebouwen en wil hiermee het goede voorbeeld geven aan haar inwoners en bedrijven;
- Er is over een jaar al behoefte aan meer vermogen dan er nu beschikbaar is aan de Duinkerkenstraat. Dit komt door de verduurzaming van het pand en de groei van het elektrisch wagenpark. Zie ook de brief “Routekaart emissieloos gemeentelijk wagenpark” die uw raad 5 maart jl. ontving;
- Er is sprake van netcongestie; verzwaren van de elektra aansluiting is de komende jaren niet mogelijk (prognose: 2030-2032);

Argumenten en afwegingen

Ons vooronderzoek heeft aangewezen dat op technisch vlak de batterij voor de beste prestaties moet worden aangestuurd door het gebouw energie management systeem. Er kan dan een goede koppeling met het zonnedak en de laadpalen gemaakt worden.

Ook is uitgezocht welk type en formaat batterij het beste past in de situatie aan de Duinkerkenstraat 45. Er is hierbij rekening gehouden met:

- 1- De verwachte groei van aantal en soort elektrische voertuigen (zie raadsvoorstel Stadsbeheer wagenpark);
- 2- De operationele inzet van deze voertuigen en daarmee de laadbehoefte en vraagprofiel;
- 3- Het opwekprofiel van het zonnedak;
- 4- De huidige aansluiting en technische installatie.

Dit resulteert in een batterij met een vermogen van 1 MW en een capaciteit van 2 MWh. De kosten van een dergelijk batterijsysteem zijn ruim €1 miljoen. De komende twee jaar (2026/2027) zal de capaciteit van dit formaat systeem al operationeel ingezet kunnen worden. Een groter systeem zou pas na die periode volledig gebruikt worden, terwijl de kosten navenant hoger zijn. We gaan dan ook over twee jaar bepalen of bijplaatsen van batterij capaciteit nodig is. Ook kan dan bekeken worden of dit tegen die tijd in de vorm van een gezamenlijke energie opslag gerealiseerd kan worden met de omliggende bedrijven.

De beoogde batterij kan niet uit het projectbudget bekostigd worden, dus we moeten een alternatief kiezen. De voorgestelde oplossing is aanvullende dekking uit het programma Leefomgeving & Veiligheid.

De "meterkast" van Duinkerkenstraat 45 kon geen aansluiting bieden aan een batterij. Dit is opgelost door mee te liften op de verbouwing tijdens installatie van het zonnedak en een extra uitbreiding voor een batterij te financieren in deze "meterkast". Hier ligt nu geen beperking meer voor aansluiting van batterijen.

De levensduur van LFP-batterijen (Lithiumijzerfosfaat) die voor dit deze toepassingen nu de meest gebruikte soort is, heeft een levensduur van 10 tot 12 jaar bij het door ons voorziene gebruik. We stellen daarom voor een afschrijvingstermijn van 10 jaar te hanteren.

De planning is om in de eerste helft van 2026 de batterij te installeren. Het belang om snel inzicht en ervaring met dit type congestieoplossing te krijgen wordt onderstreept door het toenemend aantal vragen en noodkreten van bedrijven die vastlopen met hun uitbreidings- en verduurzamingsplannen.

GSD heeft een onderzoek gestart op bedrijventerrein Winschoterdiep en de gemeentelijke panden Duinkerkenstraat 45 en 47 doen hieraan mee. De conclusies en aanbevelingen zijn nog niet bekend. Of de gemeentelijk batterij ook ingezet kan worden in breder verband of dat grotere batterijen, al dan niet samen met andere bedrijven, een oplossing kunnen zijn wordt later bekend. Deze ontwikkelingen vormen geen beletsel voor het verder realiseren van een batterij voor de Duinkerkenstraat 45. In een later stadium kan relatief eenvoudig worden aangepast hoe deze batterij ingezet wordt. Ook is het mogelijk de batterijcapaciteit in een later stadium verder uit te breiden.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Bedrijvenvereniging Zuidoost wil een energiesamenwerking opzetten op onder andere bedrijventerrein Winschoterdiep, waar Duinkerkenstraat 45 ook onderdeel van is. Met een aantal geïnteresseerde bedrijven van dit terrein zijn ambitieweb sessies gehouden en daarbij kwam netcongestie als meest urgente issue naar voren. GSD is daarom in september 2024 gestart met een onderzoek naar welke problemen we de komende jaren kunnen verwachten en wat de mogelijke oplossingsrichtingen zijn. Uitwisseling van warmte is daarbij ook aan de orde.

Het ontwikkelen van de batterij aan de Duinkerkenstraat wordt met grote interesse gevolgd door bedrijvenvereniging ZuidOost en de omliggende bedrijven. Men wil graag weten hoe dit kan helpen de lokale energiehuishouding te versterken. We verwachten de resultaten van bovengenoemd onderzoek in de eerste helft van 2025.

Financiële consequenties

In de voorafgaande fases is bepaald welke batterij nodig is voor de situatie aan de Duinkerkenstraat. De marktprijs van de batterij met het juiste vermogen is € 1.000.000,-- en de kosten van de noodzakelijke aanpassing aan de meterkast om het mogelijk te maken dat de batterij het volle vermogen van de netaansluiting kan gebruiken is € 150.000,--. In totaal zijn de kosten van de batterij € 1.150.000,--. Waarvan reeds € 69.000,-- is betaald in voorgaande jaren aan vooronderzoek en aanpassing van de hoofdverdelers. Deze voorloopkosten zijn gedekt uit de in de Begroting 2023 beschikbare gestelde intensiveringsmiddelen. Wat maakt dat de investering van de batterij nu € 1.081.000,- is.

De afschrijvingsduur van de batterij is 10 jaar. Dit is nog niet opgenomen in de Financiële Verordening van de gemeente Groningen. Bij de volgende actualisatie daarvan wordt dit toegevoegd.

De jaarlijkse kapitaallasten zijn € 126.000,-. In de Begroting 2023 is door de raad € 500.000,-- beschikbaar gesteld voor een batterij aan de Duinkerkenstraat. Hiervan is € 431.000,-- over voor aanschaf van de batterij. Deze middelen storten we in de bekleemde reserve kapitaallasten. Jaarlijks wordt uit de bekleemde reserve € 50.000,-- onttrokken voor dekking van de benodigde kapitaallasten. Daarnaast wordt in de materieelbegroting van Stadsbeheer vanaf 2026 een bedrag van € 76.000,-- opgenomen voor kapitaallasten van de batterij. De kosten worden voor ongeveer 50% gedekt uit de tarieven (afval-en rioolheffing en bedrijfsafval) en voor 50% uit de concernproducten. Deze producten vallen onder het deelprogramma Kwaliteit Leefomgeving.

Door het voorliggende besluit dient de volgende begrotingswijziging te worden doorgevoerd:

BEGROTINGSWIJZIGING INVESTERINGEN 2025 (x € 1000)						
DIRECTIE:	Stadsontwikkeling					
LOOPTIJD:	2025					
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	Inc/str	Lasten	baten	Saldo te activeren
02 Leefomgeving en veiligheid	02.1 Kwaliteit Leefomgeving	02.1.1 Beheer & Onderh Openb. Ruimte	I	1081	0	1081
Totaal				1081	0	1081

BEGROTINGSWIJZIGING EXPLOITATIE 2025 (x € 1000)									
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	inc/str	Lasten	baten	Saldo voor res.mut.	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Saldo na res.mut.
01 Economie en Ruimte	01.3 Wonen	01.3.3 Kwaliteit en duurzaamheid	I	-431	0	431		0	431
02 Leefomgeving en veiligheid	02.1 Kwaliteit Leefomgeving	02.1.1 Beheer & Onderh Openb. Ruimte	I			0	431		-431
Totaal				-431	0	431	431	0	0

Overige consequenties

De verduurzaming van de Duinkerkenstraat 45 loopt door de plaatsing van warmtepompen in 2026 ook tegen de grenzen van het beschikbare vermogen aan. We onderzoeken welke invloed een batterij hierop heeft en in hoeverre deze projecten op elkaar gaan inspelen.

Een mogelijke oplossing die we gaan verkennen is bij Enexis opvragen wat de mogelijkheden van een aanvullend flexibel leveringscontract zijn. Hierbij kan in bepaalde gevallen in congestie gebied een deel van de tijd toch extra vermogen verkregen worden. De batterij helpt dan om de “gaten” in dit flexibel contract op te vullen. Deze trend, waarin flexibel energie gebruik wordt beloond, zal naar verwachting steeds verder uitgebreid worden.

De batterij wordt geen onderdeel van Vastgoed en zal dan ook niet vervangen worden als deze afgeschreven is na 10 jaar. De verwachting is dat er op dat moment andere opslag technieken voorhanden zijn en dat er een veel grotere vraag naar opslag is. Dit is nu niet te kwantificeren en er zal voor die tijd een project worden opgestart om deze vervanging te realiseren.

Vervolg

Als uw raad met het voorstel instemt, kan de aanbestedingsprocedure voor een Europese aanbesteding worden opgestart. We verwachten dat gunning van het werk rond de herfst zal plaats vinden, waarna de voorbereidende werkzaamheden aan de Duinkerkenstraat 45 eind dit jaar gestart kunnen worden. Afgaande op de huidige levertijden kan de batterij dan in de eerste helft van 2026 geplaatst worden.

Lange Termijn Agenda

juli 2025

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.